

Recull bibliogràfic del Vallès Oriental de l'any 2003

Durant l'any 2003 s'han publicat un bon nombre de treballs sobre la comarca, alguns amb un interès remarcable. Entre les monografies d'història local, cal destacar en primer lloc la de Joan Garriga sobre Granollers a l'època contemporània, publicada per l'Abadia de Montserrat, que constitueix una àmplia síntesi (de més de 400 pàgines) de la història social i política de prop de cent anys (1848-1939) i que es complementarà amb un nou volum sobre el període franquista; també són destacables les de Jaume Oliver sobre Tagamanent a l'edat mitjana, publicada per l'Ajuntament de Tagamanent, i la de Joan Illa Arbúcies, del feudalisme a l'edat moderna, publicada per Llibres del Segle. També remarcuem el llibre d'Albert Parareda *Via fora, lladres! La revolta dels remences contra la servitud feudal*, que ofereix una història dels remences vista des del bàndol pagès.

Amb una temàtica més específica cal fer esment dels tres volums publicats a la col·lecció *Coneguem Granollers*, ara ja amb el nou format, que suposen un esforç encomiable a l'hora de donar a conèixer el patrimoni històric i cultural granollerí: són els treballs de Paco Cruz sobre la festa major, de Paco Monja sobre la Societat Coral Amics de la Unió, que el 2002 celebrà el 125è aniversari, i de Francesc Roma i Francesc Sánchez sobre l'Agrupació Excursionista de Granollers, entitat que

el 2003 commemorava el 75è aniversari. Altres monografies destacables són les de Carme Cluseillas sobre el modernisme d'estiueig, publicada amb motiu d'una exposició al Museu Arxiu Tomàs Balvey de Cardedeu; el recull sobre coneixements populars de les plantes al Montseny de Maria Àngels Bonet, que va merèixer el segon Premi Joan Amades de Cultura Popular de la ciutat de Tarragona; la biografia del prohom Joan Sampera i Torras, marquès de les Franqueses, publicada per Joan Caballeria, i el llibre commemoratiu del centenari de l'empresa de transports Aspa de la Garriga, que publicà Sílvia Vilarrasa. Sobre Gallecs s'han publicat tres treballs: el de Joan Manuel Riera, *Els paisatges de Gallecs*, d'Editorial Mediterrània; el de Josep Gordi sobre la lluita per mantenir l'espai natural, també publicat per la mateixa editorial (un resum del qual fou publicat dintre del llibre coordinat per Oriol Nel·lo sobre els conflictes territorials a Catalunya), i el de Joan Carles Ortiz sobre l'església de Santa Maria de Gallecs, publicat pel Centre d'Estudis Molletans. El mateix Centre d'Estudis Molletans també ha publicat el número anual corresponent de la revista *Notes*, que en aquesta ocasió presenta un dossier monogràfic sobre els «Projectes arquitectònics singulars que han marcat la transformació urbanística de Mollet del Vallès». Altres centres d'estudis que han continuat fent les seves contribucions habituals són el de Sant Fost, amb el número 6 de la revista *Campsenelles*, el de Granollers, amb la publicació de l'anuari *Ponències*, corresponent a l'any del seu cin-

quantenari, i el de més recent creació de Sant Pere de Vilamajor, que ha publicat un primer volum monogràfic de *Rutes d'aigua*.

Enric Garcia-Pey ha continuat el seu inventari de toponomàstica del Vallès Oriental, que durant l'any 2003 ha donat lloc a la publicació dels volums corresponents a Santa Eulàlia de Ronçana, Vallromanes i Vilalba Sasserra. També cal destacar la publicació d'alguns mapes: en primer lloc el de vegetació del Parc Natural del Montseny elaborat per Josep M. Panareda, Montserrat Salvà i Josep Nuet i editat amb un llibre i un CD-Rom per la Diputació de Barcelona; en facsímil, la Diputació de Barcelona també ha publicat el mapa i volum dedicat a la vegetació del Montseny que l'any 1983 publicà Oriol de Bolòs; finalment, l'editorial granollerina Geògraf Salvador Llobet Edicions Cartogràfiques SL ha publicat els mapes i guies excursionistes del cingles del Bertí i del Parc Natural de Montnegre-Corredor. Sobre les fonts del Montseny s'ha publicat la recopilació de Lluís Pagespetit, publicada per l'editorial Farell de Sant Vicenç de Castellet.

D'entre les novetats més destacables de l'àmbit de les ciències naturals, cal destacar sobretot l'aparició de la revista *Cynthia*, editada pel Museu de Granollers i coordinada per Constantí Stefanescu i que recull les dades del seguiment anual de les poblacions de papallones diürnes a tot Catalunya, i amb articles que fan referència a la comarca. Stefanescu també és autor de dos treballs més sobre el món de les papal·lones: un article publicat al *Butlletí*

de la Societat Catalana de Lepidopterologia i un altre al número 24 de la revista *Lauro* sobre una espècie nova descrita a la zona del Montseny. També cal fer esment de la *Diagnosi ambiental al Parc Natural del Montseny*; aquesta obra, sota la coordinació de Martí Boada i Joan Rieradevall, fa una aportació molt notable de títols en la biografia d'aquest any 2003, recollint una extensa llista de treballs realitzats com a projectes de recerca de la llicenciatura de Ciències Ambientals de la UAB. I per acabar *El medi natural de la Serralada de Marina*, un llibre coordinat per Fernando Carceller i que recull les aportacions de diversos autors sobre aquest espai natural.

Sobre l'àmbit artístic cal destacar la publicació, gràcies a una iniciativa popular, d'un llibre dedicat al pintor granollerí Josep Franco, ressenyat en aquest mateix número de la revista *Lauro*. Una comissió ciutadana també portà a terme l'edició d'un petit volum d'homenatge al pintor Julio Viñeta, amb motiu del centenari del seu naixement. I encara continuant amb les commemoracions, cal esmentar l'edició d'un volum amb motiu del 25è aniversari de la galeria d'art Antoni Botey.

No podem acabar sense destacar l'homenatge que la revista *Lauro* va dedicar a l'insigne arqueòleg Josep Estrada, amb un ampli dossier monogràfic que donà lloc a un número doble de la revista.

25 anys de la fira del dibuix. Amics de l'Art. Ajuntament de Granollers, 2003, 20 pàg.

25è Aniversari Antoni Botey Galeria d'Art. AB Galeria d'Art, Granollers, 2003, 112 pàg.

A. V.: «Projectes arquitectònics singulars que han marcat la transformació urbanística de Mollet del Vallès». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 171-245.

ABRIL, J. M.: *Sant Celoni. Un passeig per la història i l'arquitectura*. Ajuntament de Sant Celoni, 2003, 20 pàg.

ALBESA, C.: «Una poesia inèdita (i insòlita) de mossèn Pere Ribot». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 69-74.

ALEMANY, M.: *Fonts. Passat i present*. Ajuntament de Bigues i Riells, 2003, 62 pàg.

ANDRÉS, H.; CATALÁN, B.; MONROY, E. *et al.*: «Canvi ambiental global al municipi d'Arbúcies». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 89-95.

ANTÚNEZ, R.; BAYLINA, M.; LEÓN, E. *et al.*: «Risc de les activitats esportives al medi natural del PN del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 147-152.

ARNEDO, C.; LÓPEZ, A.: «El Parc Etnològic de Tagamanent: un projecte lúdic al pla de la Calma». *Amics dels Parcs Naturals*, 6, Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 14-19.

AVENTÍN, M.: «La regulació dels mercats medievals de Granollers i Sant Celoni». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 15-23.

BADIA, J.M.; LÓPEZ, J.; MONTAGUT, C. *et al.*: «Diagnosi ambiental del turisme al P N del Montseny. El sector de la restauració». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 169-171.

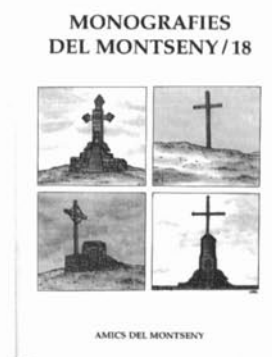
BALLETBÓ, C.; CAMARASA, O.; GONZÀLEZ, C. *et al.*: «Mobilitat i medi ambient als municipis del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 135-140.

BANDALA, V. M.; MONTOYA, L.; ROCA-BRUNA, A.: «New record of *Phaeocollybia jennyae* in Spain». *Revista Catalana de Micologia* vol. 25, Barcelona, 2003, pàg. 79-85.

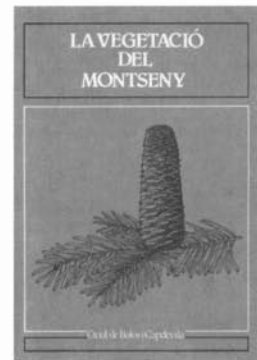
BARBA, J.; JUANTO, I.; MANEJA, R. *et al.*: «Evolució dels usos i cobertes del sòl al Parc Natural del Montseny en els darrers cinquanta anys». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 123-142.

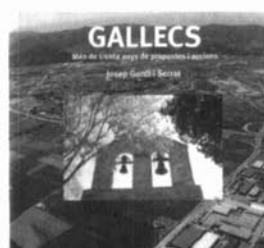
BARBA, J.; JUANTO, I.; MANEJA, R. *et al.*: «Evolució dels usos i cobertes del sòl al terme municipal de Fogars de Montclús (1959-2001)». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 83-88.

BARBÉ, E.: *La Garriga a l'abast*. Ed. Rourich. Sant Cugat del Vallès 2003, 121 pàg.

- BARGUÉS, E.; COMALLONGA, A.; MARCO, P. *et al.*: «Els residus sòlids municipals del PN del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 39-46.
- BARTOLOMÉ, J.: «Els pastors, personatges cabdals per a la conservació del Parc Natural del Montseny». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 43-50.
- BAUCELLS, J.: «Panoràmiques de Sant Esteve de Palautordera i de la seva rodalia al segle XIV». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 23-41.
- BERNAL, M.D.: «Entrevista a Lluís Sala i Sala». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 129-148.
- «Bibliografia de Josep Estrada». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 95-97.
- BOADA, M.; RIERADEVALL, J.: «Les ciències ambientals en el Parc Natural del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 11-21.
- BOET, O.; ARNAN, X.; RODRIGO, A.: «Efectes dels incendis forestals sobre les comunitats de formigues». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 143-161.
- BOLÓS, O.: *La vegetació del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, facsímil de l'edició de 1983. 170 pàg. i mapa.
- BONET, M. A.: *Un passeig per la cultura popular del Montseny*. Barcelona: Edicions El Mèdol, 2003, 156 p.
- BONET, M. A.: «Hem parlat de plantes amb Dolors Canaleta i Valls (la Lola de Pla de Saba)». *La Sitja del Llop*, 26, Sant Celoni, 2003, pàg. 15-19.
- BORRELL, E.; GÓMEZ, F.J.; HERNÁNDEZ, M. *et al.*: «Anàlisi i gestió dels recursos forestals del P N del Montseny des d'una perspectiva ambiental». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 103-108.
- BOSCH, L.: «La nissaga de can Pau. Anton Castañé, l'últim del llinatge de can Pau a Sant Fost». *Campsentelles*, 6, Sant Fost de Campsentelles 2003, pàg. 7-19.
- BOSCH, D.; DIEZ, E.; MALUMBRES, J. *et al.*: «Estudi dels arbres monumentals, notables i singulars del municipi d'Arbúcies». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 109-116.
- BOTER, R.: «Apunts per a la història de la indústria ciclista de Mollet. Una conversa amb A. Basolí Rabasa». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 113-127.
- BUIXÓ, J.; CENDRA, J.; FRANCH, S. *et al.*: *El llibre del poble de Castellcir*. Ajuntament de Castellcir, 2003, 74 pàg.
- CABALLERIA, J.: *Joan Sanpera i Torras, marquès de les Franqueses*. Ajuntament de les Franqueses del Vallès, 2003, 80 pàg.
- CAMPILLO, S.; CURULLA, J.; FITÓ, M. *et al.*: «L'educació ambiental al P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 159-167.
- CARCELER, F. (Coord.): *El medi natural de la Serralada de Marina*. Ajuntament de Badalona, 2003, 246 pàg. i CD Rom.
- CÀRDENAS, C.; GARCIA, E.; TERRADO, M. *et al.*: «Impacte de l'agermanament entre les reserves de la biosfera del Montseny, les Cevenes i la Amistad en la gestió ambiental». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 173-177.
- CARLES, E.; MARIMON, B.; TATJER, J.: «Diagnosi ambiental de les aigües d'abastament dels municipis del PN del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 47-51.
- CARRERA, E.; CORTINA, A.; GARCIA, E. *et al.*: «Diagnosi ambiental de la biodiversitat al P N del Montseny. El cas de les pomeres». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 75-82.
- CASAS, J.; CEBRIÀ, A.: «Josep Estrada, comissari local d'excavacions a Granollers». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 80-85.
- CERRILLO, M.; DIAZ, V.; LEAL, B.: «El risc ambiental al P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 141-146.
- Cingles de Bertí. Mapa i guia excursionista*. Geògraf Salvador Llobet Edicions Cartogràfiques SL. Granollers, 2003, 40 pàg. mapa 1: 25.000.
- CLUSELLAS, C.: *Estius a Cardedeu. Modernisme d'estiu a Cardedeu*. Museu Arxiu Tomàs Balvey, Cardedeu, 2003, 85 pàg.
- COMAS, P.: *El segle xx de Cardedeu forjat per 25 alcaldes*. Ed. Codinach Assegurances. Cardedeu, 2003, 41 pàg.
- CRUZ, P.: *La festa major. Granollers 1857-2003*. Ajuntament de Granollers, Col. Coneguem Granollers, núm. 7, Granollers, 2003, 120 pàg.
- CURULLA, L.; GALLEGÓ, B.; GÓMEZ, H. *et al.*: «Proposta inicial de pla d'acció de l'Agenda 21 del PN del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 179-185.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA: *Parc del Montnegre i el Corredor. Memòria 2002*. Barcelona: Servei de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, 2003. 108 pàg.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA; DIPUTACIÓ DE GIRONA: *Parc Natural del Montseny. Memòria 2002*. Barcelona: Servei de Parcs Naturals, Diputació de Barcelona, 2003. 130 pàg.
- ESCALA, R.: «El patrimoni urbanístic de Mollet del Vallès». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 179-196.

- ESTEVE, A.; GRASA, B.; IBÀÑEZ, M. *et al.*: «Fluxos energètics als municipis del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 25-31.
- ESTRADA, F.; FONT, G.; MATEU, J. *et al.*: «Mas i poblament al Montseny». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 177-189.
- ESTRADA, M.: «Notes sobre l'obra geogràfica i geobotànica d'Emili Huguet del Villar». *Ponències. Anuari del Centre d'Estudis de Granollers 2002*, Associació Cultural, Granollers, 2003, pàg. 17-47. (Publicada al *Bull. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 46 (Sec. Bot.): 5-18).
- ESTRADA, M.; MARTÍHENNEBERG, J.: «Emili Huguet del Villar (Granollers, 1871 – Rabat, 1951): una vida dedicada a la recerca científica». *Ponències. Anuari del Centre d'Estudis de Granollers 2002*, Associació Cultural, Granollers, 2003, pàg. 11-16.
- FANDOS, M.: «Les dones i la república 1931-1936». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 149-156.
- FERNÁNDEZ, M.; MARTÍN, A.; MAYO, S. *et al.*: «Impactes en les àrees d'hiperfreqüentació del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 153-158.
- FONT, P.; RAMON, E.: «Josep Estrada, pioner de l'arqueologia a Granollers i al Vallès». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 75-79.
- GALLART, M.; JIMÉNEZ, N.; MONTIJANO, V. *et al.*: «Diagnosi ambiental i historicocultural de les fonts més representatives del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 53-57.
- GALLART, M.; JIMÉNEZ, N.; MONTIJANO, V. *et al.*: «Característiques fisicoquímiques i bacteriològiques de les aigües superficials i subterrànies del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 65-71.
- GALOBART, J.: «El retaule major de l'església de Sant Feliu de Codines, obra de Pere Cuquet i Joan Basi (1636-1637)». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 18-29.
- GARCIA, A.; FERRET, E.; RAMÍREZ, S.: «Estudi dels arbres monumentals, notables i singulars del municipi de Viladrau». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 117-125.
- GARCÍA, E.; QUEROL, E.; SERRA, A. *et al.*: «Canvi ambiental global al municipi de Viladrau». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 97-101.
- GARCIA-PEY, E.: *Noms de lloc i de persona de Santa Eulàlia de Ronçana*. Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana, 2003, 412 pàg.
- GARCIA-PEY, E.: *Vallromanes. Noms de lloc i casa*. Ajuntament de Vallromanes, 2003, 335 pàg.
- GARCIA-PEY, E.: *Vilalba Sasserra. Recull onomàstic*. Agrupació Excursionista de Granollers, 2003, 174 pàg.
- GARRIGA, J.: *Granollers, caciquisme i fractura democràtica (1848-1939)*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2003, 420 pàg.
- GARRIGA, J.: «Memòria de 50 anys del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural». *Ponències. Anuari del Centre d'Estudis de Granollers 2002*, Associació Cultural, Granollers, 2003, pàg. 119-135.
- GIMENO, A.: *Goigs als insignes patrons, sants i barons de Sant Feliu de Codines*. Museu Municipal can Xifreda, Sant Feliu de Codines, 2003, 94 pàg.
- GIRÓ, S.: *Xavier Quincoces i Boter. Medalla de la ciutat*. Ajuntament de Granollers, 2003, 70 pàg.
- GONZÁLEZ, I.; LA CERA, P.; VALERO, M. *et al.*: «El Parc Natural del Montseny: anàlisi del medi natural i de la gestió de l'aigua. El cas de les plantes embotelladores». *La Sitja del Llop*, 25, Sant Celoni, 2003, pàg. 9-13.
- GONZÁLEZ, I.; LA CERA, P.; VALERO, M. *et al.*: «El Parc Natural del Montseny: anàlisi del medi natural i de la gestió de l'aigua. El cas de les plantes embotelladores». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 59-63.
- GONZÁLEZ, R.; MARTÍNEZ, P.; ALARCOS, A.: «Contribució al coneixement de l'edat del bronze al Vallès Oriental: Santa Digna III». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 5-17.
- GORDI, J.: *Gallecs. Més de trenta anys de propostes i accions*. Ed. Mediterrània., Barcelona 2003, 192 pàg.
- GORDI, J.: «La urbanització de Gallecs. Polítiques urbanístiques, pressió constructiva i espais oberts», dins de O. Nel-lo (ed.): *Aquí, no! Els conflictes territorials a Catalunya*. Ed. Empúries, Barcelona, 2003, pàg. 185-205.
- GRABULOSA, M.; MONTAGUD, E.: «Els centres de documentació d'espais naturals protegits de Catalunya». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 98-103.
- GRAU, M. A.: «La Miranda, un edifici emblemàtic de Llinars del Vallès». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 75-81.
- GUTIÉRREZ, C.: «Avis savis: Esteve Xamaní i Clos». *La Sitja del Llop*, 25, Sant Celoni, 2003, pàg. 20-23.
- HERRERO, H.: *Rutes d'aigua (I)*. Centre d'Estudis de Sant Pere de Vilamajor, 2003, 100 pàg.
- HIDALGO, C.; PARDOS, J.; RIBÓ, N. *et al.*: «Models de gestió ambiental als municipis del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 129-134.
- ILLA, J.: *Arbúcies, del feudalisme a l'edat moderna*. Ed. Llibres del Segle, Gaiüses, 2003, 247 pàg.

JUBANY, J.: «Pla de la Calma, estació de gran riquesa lepidopterològica». *Cynthia, Butlletí del Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya*, núm. 2. Museu de Granollers, 2003, pàg. 10-11.

Julio Viñeta. 2003. Comissió ciutadana pel Centenari de Julio Viñeta. Granollers, 2003, 38 pàg.

LISTA, A.: «Moviments migratoris a Mollet 1996-2001». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 95-112.

LLORENS, M.; PAU, P.: «L'aportació de Josep Estrada al coneixement numismàtic». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 91-94.

LÓPEZ CORTIJO, J.: «La balma d'en Pere Coix». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 191-198.

LÓPEZ, N.: «El Centre Cultural Europeu de la Natura de Viladrau». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 104-109.

MANENT, A.: «La casa i la biblioteca de Fèlix Millet a l'Ametlla del Vallès». In: *Fèlix Millet i Maristany, líder cristià, financer, mecenes catalanista*. Ed. Proa, Barcelona, pàg. 109-128.

MANYOSA, A.; SUNYOL, M.: «El ball de l'espolsada a Cardedeu (1902)». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 30-38.

MARCH, J.: *Josep Franco*. Imp. Gràfic Granollers, Granollers, 2003, 112 pàg.

MARTÍ, L.: «Dos mosaics romans de Granollers». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 134-138.

MARTÍNEZ, A.; RODRÍGUEZ, M.; TUGORES, M.P. et al.: «Energia i medi ambient als edificis municipals del P N del Montseny». *Diagnosi ambiental al P N del Montseny*. Diputació de Barcelona, 2003, pàg. 33-38.

MASPONS, F.: *Tradicions del Vallès*. Ed. AGEVO i Òmnium Cultural de Granollers (edició facsímil i limitada, 1876), 2003, 104 pàg.

MAYER, M.: «Josep Estrada i l'arqueologia de camp a Catalunya». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 58-60.

MEDALLA, J.: «Granollers. Festa Major 1914: un film indocumentat trobat a Barcelona». *Cinema Rescat*, 14, Barcelona, pàg. 25-35.

MEDALLA, J.; BOTEY, L.: «Inici d'una història. El cinema al Vallès Oriental». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 39-67.

MERCADO, M.; SALVADOR, I.: «Intervencions arqueològiques a sant Martí de Pertegàs». *La Sitja del Llop*, 26, Sant Celoni, 2003, pàg. 3-6.

MIRALLES, F.; GASOL, X.: «Els grans eixos de la transhumància a Catalunya». *Entre camps i animals*, 42, les Franqueses del Vallès, 2003, pàg. 44-45.

MIRALLES, F.; QUERALT, A.; SALA, P.: «Els camins ramaders del Vallès Oriental». *Ponències. Anuari del Centre d'Estudis de Granollers 2002*, Associació Cultural, Granollers, 2003, pàg. 49-93.

MONJA, P.: *Societat Coral Amics de la Unió 125è aniversari (1877-2002)*. Col. Coneguem Granollers, núm. 13, Ajuntament de Granollers, 2003, 69 pàg.

Montnegre Corredor. Parc Natural. Mapa i guia excursionista. Geògraf Salvador Llobet Edicions Cartogràfiques SL. Granollers, 2003, 48 pàg. mapa 1: 25.000.

MUÑOZ, V.: «La necròpolis del Coll (Llinars del Vallès)». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 5-14.

MUNTAL, J.: «Josep Estrada i el Museu de Granollers». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 86-90.

OLIVER, J.: *Tagamanent a l'edat mitjana. Senyors, pagesos i paisatge al Montseny occidental (segles X-XV)*. Ajuntament de Tagamanent, 2003, 190 pàg.

ORTIZ, J.C.: *Santa Maria de Gallecs. Estudi de materials, tècniques constructives i estat de conservació*. Centre d'Estudis Molletans. Mollet del Vallès, 2003, 118 pàg.

PADRÓ, O.: «L'evolució del mas al Montseny. L'adaptació de l'home al seu entorn». *Excursionisme*, Barcelona, 2003, pàg. 8-10

PAGESPETIT, L.: *111 fonts del Montseny. Molts indrets per descobrir*. Editorial Farell, St. Vicenç de Castellet, 2003, 142 pàg.

PANAREDA, J. M.; SALVÀ, M.; NUET, J.: *Mapa de vegetació del Parc Natural del Montseny. 1:5.000*. Diputació de Barcelona, 2003, 50 pàg. i CD rom.

PANAREDA, J. M.; NUET, J.: «El paisatge vegetal del Rigrós (Montseny)». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 83-99.

PARAREDA, A.: *Via fora, lladres! La revolta dels remences contra la servitud feudal*. Ed. Barcanova, Barcelona, 2003, 220 pàg.

PARC SERRALADA LITORAL: *Parc Serralada Litoral. Memòria d'actuació 2002*. 32 pàg.

PARDO, J.: «Josep Estrada, arqueòleg i historiadore». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 61-74.

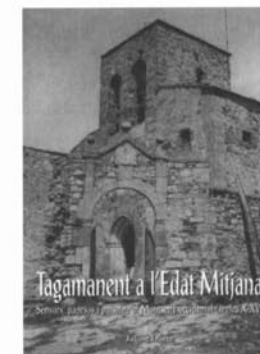
PARÉS, M.: «Ordenació dels espais naturals del Vallès Oriental». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 37-56.

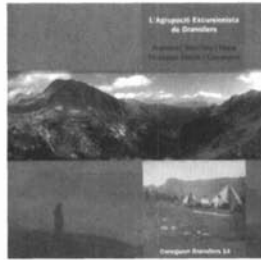
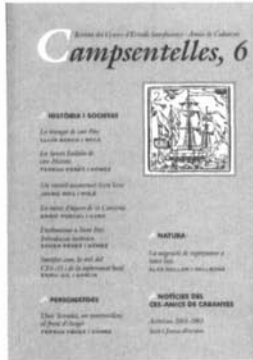
PELLICÉ, A.: «Projecte educatiu europeu sobre la problemàtica de l'aigua», *Ponències. Anuari del Centre d'Estudis de Granollers 2002*, Associació Cultural, Granollers, 2003, pàg. 157-168.

PEÑUELAS, J.; BOADA, M.: «A global change-induced biome shift in the Montseny mountains (NE Spain)». *Global Change Biology*, 9, 2003, pàg. 131-140.

PÉREZ, X.: «La Santa Eulàlia de can Matons». *Campsentelles*, 6, Sant Fost de Campsentelles, 2003, pàg. 21-28.

PÉREZ, X.: «L'urbanisme a Sant Fost. Introducció històrica». *Campsentelles*, 6, Sant Fost de Campsentelles, 2003, pàg. 49-65.

PÉREZ, X.: «Lluís Terrades, un martorellenc al front d'Aragó». *Campsentelles*, 6, Sant Fost de Campsentelles 2003, pàg. 77-96.

PLADEVALL, A.: «Les masies del Montseny: Viladrau i el Pujol». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 163-176.

POCH, J.: «El Centre d'Art de la Rectoria de Sant Pere de Vilamajor: 15 anys d'activitats». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 68-74.

PORCEL, E.: «La mina d'aigua de la Conreria». *Campsentelles*, 6, Sant Fost de Campsentelles 2003, pàg. 41-48.

PORTALS, J.: «Records de la darrera pujada de Mossèn Jacint Verdaguer al Matagalls el 18 d'agost de 1901». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 51-67.

PUIGDOLLERS, R.: *La font del Cargol*. Ajuntament de la Roca del Vallès, 2003, 32 pàg.

PUJOL, A.: «Aproximació al sistema de partits molletà 1977-1982». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 79-94.

RIERA, J. M.: *Els paisatges de Gallecs*. Ed. Mediterrània, Barcelona, 2003, 85 pàg.

RIFÀ, J.: «Un vaixell anomenat Sant Fost». *Campsentelles*, 6, Sant Fost de Campsentelles, 2003, pàg. 29-39.

RIFÀ, J.: *L'evolució de Sant Fost en imatges de 1950 al 2003*. Ed. J. Rifà i Solè. Sant Fost de Campsentelles, 2003, 154 pàg.

ROBLES, L.; COMAS, M.: *Lafesta major. Records del nostre poble*. Ajuntament de Montmeló, 2003, 84 pàg.

ROMA, F. i SÀNCHEZ, F.: *L'Agrupació Excursionista de Granollers*. Ajuntament de Granollers, Col. Coneguem Granollers, núm. 14, Granollers, 2003, 72 pàg.

RUEDA, J. M.; TURA, J.: «Ocupació humana i transformacions del paisatge del Montseny». *Ponències. Anuari del Centre d'Estudis de Granollers 2002*, Associació Cultural, Granollers, 2003, pàg. 95-117.

SANTALICES, A.: «Coneixements sobre la sida i actituds de prevenció entre el jovent de Mollet». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 39-51.

SANTOS, M.: «El franquisme i la repressió cultural a Mollet del Vallès». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 31-38.

SESÉ, J.: *La Garriga, un poble amb història*. Ajuntament de la Garriga, 2003, 34 pàg.

SERRA, R.: *L'ensenyament primari a Granollers durant la segona república*. Ed. R. Serra i Sala, Granollers, 2003, 224 pàg.

STEFANESCU, C.(coord.): *Cynthia, Butlletí del Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya*, núm. 1. Museu de Granollers, 2003, 16 pàg.

STEFANESCU, C.(coord.): *Cynthia, Butlletí del Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya*, núm. 2. Museu de Granollers, 2003, 16 pàg.

STEFANESCU, C.; PLANAS, J.: «Com afecta el rigor de l'hivern a les poblacions catalanes de *Charaxes jasius*». *Butll. Soc. Cat. Lep.* 91, Barcelona, 2003, pàg. 31-48.

STEFANESCU, C.; PINTUREAU, B.: «*Trichogramma gicai* (Pintureau & Stefanescu, 2000)». *Lauro*, 24, Museu de Granollers, 2003, pàg. 113-118.

TARRÉS, J.: «El mapa del Montseny, les Guillerries i el Collsacabra de Juli Serra, 1888». *Muntanya*, 845, Barcelona, 2003, pàg. 3-5.

TARRÉS, J.: «Mossèn Cinto, l'excursionista Osona i el tinent Serra». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 73-82.

TINTÓ, L.; PÉREZ, C.: *Antonio Alcalde*. Col. Records de Granollers. Ajuntament de Granollers, 2003, 78 pàg.

TORRAS, C.: «Exemplars de *Serphinae* (Hymenoptera: Proctotrypinæ) trobats a la comarca vallesana». *Ses. Entom. ICHN-SCL*, 12, Barcelona, 2003, pàg. 71-74.

TORRE, I.; ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.: «Estudio de la distribución y abundancia de carnívoros en el parque natural del Montnegre i el Corredor mediante trampeo fotográfico». *Galemys* 15(1), Màlaga, 2003, pàg. 15-28.

TORRE, I.; BOSCH, M.; ARRIZABALAGA, A.: «Botellas abandonadas: trampas mortales para los micromamíferos». *Quercus*, 214, Madrid, 2003, pàg. 20-25.

TRUJILLO, M.: «La dona propietària dels seus béns. Evolució de la propietat femenina a Mollet (1894-1994)». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 25-30.

TURA, J.: «El Museu Etnològic del Montseny. La Gabella». *La Sitja del Llop*, 25, Sant Celoni, 2003, pàg. 6-8.

TURON, R.: *Les Franqueses del Vallès fa 4000 anys*. Ajuntament de les Franqueses del Vallès, 2003, 16 pàg.

VALLCORBA, J.: *Cartes marcades a SF*. Associació Cultural la Pinya dels Cingles del Bertí. Sant Feliu de Codines, 2003, 98 pàg.

VILAGINÉS, J.: «Aigua i molins en el segle XV». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 53-65.

VILAS, E.: «Agregacions al segle XIX. El cas de Santiga, 1836-1847». *Notes*, 18, Centre d'Estudis Molletans, Mollet del Vallès, 2003, pàg. 67-78.

VILARRASA, S.: *Aspa 100 anys de transport i família 1902-2002*. Ed. Aspa SA, Canovelles, 2003, 94 pàg.

VIVES, J. M.: «Plagues d'insectes que afecten els arbres del Montseny». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 101-121.

ZAMORA, J. E.: «Tomàs Balvey i Bas i el salvament dels arxius catalans durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939)». *Monografies del Montseny*, 18, Viladrau, 2003, pàg. 207-242.

ZAMORANO, R.: «Castanyes i rodells. L'exploatació forestal del castanyer al Montseny i les Guillerries». *Lauro*, 22-23, Museu de Granollers, 2003, pàg. 24-36.